Ekstern oversættelse

EUROPA-PARLAMENTET

2004 *2009*

Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender

Bruxelles, 19. september 2005

Rapport fra LIBE-udvalgets delegation
om besøget i modtagecentret på Lampedusa (Italien)
Ordfører: Martine Roure

Besøgets forløb

En delegation på 12 parlamentsmedlemmer (jf. listen i bilag I) rejste til Lampedusa for at besøge modtagecentret på denne ø, som ligger syd for Sicilien.
Før besøget talte Europa-Parlamentets delegation med de italienske myndigheder i over to timer for at få oplysninger om centret.
Blandt de tilstedeværende repræsentanter for de italienske myndigheder var statssekretær Gianpiero D'Alia, præfekterne Bruno Pezzuto, Michele M. Lepri Gallerano og Nicola Prete, Agrigentos kvæstor, Nicola Zito, Lampedusas borgmester, Bruno Siragusa, og repræsentanter for ordensmagten.
Derefter aflagde delegationen et ca. halvanden time langt besøg i modtagecentret, hvorefter der blev afholdt pressekonference.
Besøget blev dækket grundigt af medierne, især fjernsynet.
Den simulerede rednings- og hjælpeaktion med kystvagtens skibe fandt ikke sted.

Briefing med de italienske myndigheder

Nøgletal

De italienske myndigheder fortalte parlamentsmedlemmerne, at der den pågældende dag var 11 personer i centret. Delegationen udtrykte stor forbavselse, da dette tal ikke afspejler de normale forhold i centret på Lampedusa. Agrigentos kvæstor svarede, at der dagen før havde været 56. Som svar på et spørgsmål om, hvor mange personer der havde været i centret de seneste 96 timer, gav myndighederne oplysninger om de seneste ankomster: 200 personer den 21. august, 148 personer den 7. september, 29 personer den 11. september. Det afklarer imidlertid ikke, hvor mange personer der var til stede i dagene før parlamentsmedlemmernes besøg.
Parlamentsmedlemmerne fik ikke mulighed for at se centrets ankomst- og afrejseregister, da det ikke befandt sig i centret, men hos præfekturen i Agrigento. MEP'erne bad flere gange om

at få adgang til disse data, men forgæves. Det var ligeledes umuligt at få adgang til udvisningsordrerne, som også befinder sig hos præfekturen i Agrigento.
Myndighederne fremlagde andre tal:
- Modtagecentret på Lampedusa har 186 pladser.
- I 2004 blev der modtaget 10.497 personer i modtagecentret på Lampedusa, heraf 412 mindreårige og 309 kvinder.
- I perioden fra april til oktober opholder der sig i gennemsnit 350-400 personer pr. døgn i centret.
- Om sommeren har centret nogle dage måttet modtage op til 1.000 personer.
- Den gennemsnitlige opholdstid i centret er 4-5 dage.

Kvæstoren indrømmede, at det var usædvanligt, at der i sommerperioden kun opholdt sig 11 personer i centret. Mellem oktober og marts er centret næsten tomt.
På baggrund af teksten i Europa-Parlamentets beslutning af 14. april 2005, hvor det fremgår, at Parlamentet er "*foruroliget over de italienske myndigheders kollektive udvisninger af migranter fra Lampedusa til Libyen i perioden fra oktober 2004 til marts 2005*", fremlagde de italienske myndigheder følgende tal:

- fra den 29. september til den 8. oktober 2004 ankom der 1.787 personer til Lampedusa, hvoraf 544 ønskede at søge asyl og straks blev overført til centret i Crotone. 181 af disse fik midlertidig opholdstilladelse, og 140 flygtede. 1.153 personer, som alle mentes at være egyptere, blev sendt til Libyen med 11 charterfly. De 90 personer, som ikke faldt inden for disse to kategorier, blev ikke omtalt.

- fra den 13. til den 21. marts 2005 ankom der 1.235 personer til øen, hvoraf 421 ønskede at søge asyl og straks blev overført til centret i Crotone. Alle 421 flygtede fra centret i Crotone ved en voldelig aktion mod gendarmerne. Af de resterende blev 494 personer sendt tilbage til Libyen og 126 sendt hjem til Egypten.

Centrets drift

Centret drives af en ngo kaldet Misericordia, som yder den grundlæggende bistand (uddeling af måltider, vand og telefonkort, eventuel lægelig førstehjælp osv.). Misericordia har et hold bestående af ni personer, som arbejder i tre daglige skift. Vi fik ikke svar på vores spørgsmål om betingelserne i aftalen mellem Misericordia og Indenrigsministeriet.

Modtagelsesprocedure

De italienske myndigheder gav en udførlig beskrivelse af modtagelsesproceduren:

Både med ulovlige indvandrere standses normalt på havet ud for Lampedusa og kommer meget sjældent ind til kysten. Først kropsvisiteres personerne i et lokale ved indgangen til centret, hvorefter de kommer til en indledende lægeundersøgelse. Derefter får de tøj, cigaretter og telefonkort. Der skiftes lagner hver tredje dag. Tolke hjælper med at bestemme personernes nationalitet gennem samtaler og på baggrund af deres fysiske kendetegn. Myndighederne oplyste, at de fleste af de personer, der ankommer, er egyptiske statsborgere. Det overraskede de fleste parlamentsmedlemmer, at næsten alle migranterne angiveligt kommer fra Egypten. Parlamentsmedlemmerne stillede sig også tvivlende over for, om det

efter blot nogle få minutters samtale var muligt at identificere en person på baggrund af vedkommendes accent og hudfarve. Parlamentsmedlemmerne udtrykte forbavselse over, at næsten alle indvandrerne anses for at være egyptiske statsborgere, og at der slet ikke identificeres andre statsborgere, f.eks. irakere og palæstinensere, blandt de personer, der ankommer til centret.

De personer, der kommer til Lampedusa, har enten ingen papirer eller falske papirer.

I centret kan personerne få adgang til juridisk bistand og tolke i overensstemmelse med deres religiøse overbevisning. I realiteten får personerne en liste med navnene på advokaterne i Agrigentos advokatsammenslutning, og disse advokater bor på Sicilien. I centrets sovesal så vi et opslag på arabisk, fransk og engelsk, som beskriver "emigrantens rettigheder og pligter". Tolkene kan tolke fra arabisk og engelsk, men der er ingen fransktalende tolke.

Alle de personer, der ankommer til modtagecentret på Lampedusa, får taget deres fingeraftryk ved hjælp af en meget avanceret scanner, der fungerer uden blæk. Asylansøgernes fingeraftryk indføres i Eurodac-systemet, mens de andre opbevares af de italienske myndigheder. Arkiverne med disse fingeraftryk er ikke tilgængelige i centret på Lampedusa. Det var ikke muligt at fastslå, hvordan politimyndighederne gør brug af disse fingeraftryk.
For at identificere børnene foretager centrets læger røntgenundersøgelser.

De italienske myndigheder oplyste, at modtagecentret på Lampedusa er beregnet til korte ophold. Den gennemsnitlige opholdstid i centret er 4-5 dage. Hvis en dommer bestemmer det, kan en emigrant varetægtsfængsles i centret i op til 60 dage.
I praksis er det sådan, at hvis en person ønsker at søge asyl, bliver vedkommende overflyttet til modtagecentret i Crotone. Den italienske lov om afvisning ved grænsen finder anvendelse på de øvrige personer. De har ret til en individuel samtale, men hvis de ikke søger asyl, sendes de straks til Libyen eller hjem til deres oprindelsesland.

De italienske myndigheder oplyste, at der generelt er meget få asylansøgere, og at de fleste af de personer, der kommer til Lampedusa, er økonomiske indvandrere. Centret på Lampedusa er ikke et center, hvor asylansøgere identificeres, men et center, som kan huse migranter midlertidigt, og som i visse tilfælde fungerer som varetægtsfængsel i højst 60 dage (30 + 20 +10 dage), hvis en dommer bestemmer det af efterforskningshensyn (menneskesmugling).

De italienske myndigheder forklarede, at procedurerne for afvisning (*respingimento* på italiensk, *refusal of entry* på engelsk) i henhold til den italienske indvandringslov (lov nr. 189/2002 af juli 2002, kaldet Bossi-Fini-loven, § 10) ikke kræver godkendelse af en dommer, da der ikke er tale om udvisning, men om afvisning ved grænsen på individuelt grundlag. I tilfælde, hvor de myndigheder, der driver centret, ikke kan hjemsende personerne inden for 3-4 dage, skal en dommer godkende, at de tilbageholdes i centret. Det er kvæstoren, der træffer afgørelse om "afvisning".

De italienske myndigheder fremhævede flere gange forskellen mellem "afvisning" og "udvisning"[1]. En udvisning kræver en dommerkendelse og er gældende i 10 år. En afvisning er en administrativ foranstaltning, som vedtages af kvæstoren, og som ikke forhindrer

[1] Jf. Bossi-Fini-loven: § 10: afvisning; § 13: udvisning.

indvandreren i at vende tilbage til Italien.

De italienske myndigheder nægtede, at der havde været tale om kollektive hjemsendelser. De fastholdt, at den internationale og europæiske lovgivning om beskyttelse af flygtninge samt menneskerettighederne blev overholdt.

De italienske myndigheder forklarede, at de afviste flygtninge sendes til Libyen, fordi bådene kommer fra Libyen.

Udgifterne til flybilletter og andre tekniske omkostninger beløb sig i 2004 til 21.326.000 euro.

De italienske myndigheder er ved at oprette et nyt og større center i en tidligere kaserne for at sikre større modtagekapacitet.

Besøg i centret

Medlemmerne af Europa-Parlamentet fik adgang til centret i selskab med de ansatte, tolkene og én ledsager pr. parlamentsmedlem samt adskillige journalister.
I næsten to timer havde delegationen mulighed for at besøge hele centret og tale med de 11 personer, der opholdt sig i centret den pågældende dag.
Centret er omgivet af et område, der er indhegnet med metalgitre og store mængder pigtråd, ligesom et militærområde.
Centret er beliggende lige ved siden af Lampedusas lufthavn og har en direkte og privat indgang til landingsbanen.

Bygningen består af fire præfabrikerede containere, som hver rummer 40 senge (to rækker køjesenge).
Den første container fremstod ren og nymalet med opslaget om migranternes rettigheder på fransk, engelsk og arabisk. Parlamentsmedlemmerne konstaterede, at dette opslag var sat op for nylig. Køjesengene er fremstillet af jern og har nye skummadrasser. Der var hverken lagner eller tæpper på sengene. Der var ingen ruder i vinduerne. Forklaringen var, at der opstår mange slagsmål i centret, og at ruderne derfor konstant slås i stykker. Der er en enkelt fællesbygning, der fungerer som kollektivt badeværelse, og her er der toiletter uden døre, håndvaske og brusebade uden døre. Der er kun ti toiletter til hele centret. Vandet i brusebadene og håndvaskene er havvand, dvs. saltvand. Der er heller ingen vinduer.
Klinikken er lille og rummer kun en enkelt briks, et skrivebord og et lille skab. Der var ingen lægemidler at se.
En anden container indeholder:
- Køkkenet, som rummer betydelige mængder fødevarer.
- Et særskilt lokale, som er beregnet til kvinder og børn og hele familier, men som parlamentsmedlemmerne ikke kunne besøge.
- Et tomt lokale, som er beregnet til advokatsamtaler, og hvor der hverken er bord eller stole. Et enkelt lokale til hele centret. Parlamentsmedlemmerne udtrykte deres forbavselse. Under disse trange forhold forekommer det umuligt at vurdere den enkelte migrants situation roligt og klart. Med gennemsnitlig fire dages ophold forekommer det umuligt at give alle adgang til en individuel samtale, især i perioder hvor der er mange mennesker på centret (op til 1.000 personer).
- Et kontor med apparater til at tage fingeraftryk og digitale billeder.

Migranternes udtalelser

Blandt de 11 personer i centret var der et antal tunesiske statsborgere, hvoraf nogle var anklaget for at være menneskesmuglere, mens andre mentes at være ofre for disse menneskesmuglere. De sad alle i det samme center. En tunesisk statsborger hævdede, at han havde været i centret i fire måneder, selv om myndighederne havde forsikret, at loven tillod højst 60 dage. Andre hævdede, at de aldrig havde talt med en advokat, og at de ikke vidste, hvorfor de blev tilbageholdt i centret.

Anmodning til den italienske regering om yderligere oplysninger

Delegationen besluttede, at den, når den var vendt tilbage til Bruxelles, ville sende den italienske regering en officiel anmodning om yderligere oplysninger. Statssekretæren, Gianpiero D'Alia, sagde, at han ville fremsende al den nødvendige dokumentation og om nødvendigt deltage i en eventuel høring i LIBE-udvalget.
LIBE-delegationen vil gerne have følgende oplysninger:
- mere nøjagtige og detaljerede tal vedrørende antallet af personer i centret, så det bliver muligt at kontrollere antallet af ankomster og afrejser
- kopier af udvisningsordrerne, især fra den periode der er omfattet af Europa-Parlamentets beslutning af 14. april 2005
- en kopi af den aftale, der er indgået mellem Italien og Libyen om tilbagesendelse af ulovlige indvandrere til Libyen
- tal vedrørende de personer, der er blevet sendt til Libyen siden begyndelsen af 2004.

Konklusioner

1. Delegationen er foruroliget over den italienske regerings udvisning af migranter til Libyen.

2. Levevilkårene i centret er fortsat kritisable og helt utilstrækkelige i forhold til den store tilstrømning af migranter til Lampedusa.

3. Hos de italienske myndigheder var der en mangel på gennemsigtighed, for så vidt angår adgangen til dokumenter om den juridiske situation for de personer, der opholder sig i centret. Delegationen forventer, at den italienske indenrigsminister fremsender oplysninger om antallet af personer i centret samt udvisningsordrerne.

4. På vegne af LIBE-udvalget anmoder delegationen Kommissionen om at udarbejde en rapport til Europa-Parlamentet om den tjenesterejse, som Kommissionen selv foretog til Libyen for nylig for at kontrollere forholdene i centre for migranter.

Kommentarer fra ordfører Martine Roure

Mange beboere på Lampedusa fortalte parlamentsmedlemmerne, at de havde bemærket en usædvanlig trafik af militærfly i dagene før delegationens besøg på Lampedusa.

Med hensyn til centrets drift skal det nævnes, at formanden for ngo'en Misericordia, Daniele Giovanardi, er bror til den italienske minister med ansvar for forbindelserne med Parlamentet, Carlo Giovanardi. Eksterne kilder omtaler et beløb, som er steget fra 21 euro til 85 euro pr. person pr. dag, og som organisationen angiveligt modtager fra Indenrigsministeriet (hvorimod den kommunale administration modtog 21 euro, da den var ansvarlig for centret).

Med hensyn til modtagelsesproceduren bemærkede vi, at de italienske myndigheder under hele besøget betegnede personerne som "ulovlige indvandrere" og aldrig som "flygtninge eller asylansøgere".

I centret kan personerne i teorien få adgang til juridisk bistand og tolke i overensstemmelse med deres religiøse overbevisning. I realiteten får personerne en liste med navnene på advokaterne i Agrigentos advokatsammenslutning. Disse advokater bor på Sicilien og er meget svære at komme i kontakt med.

De italienske myndigheders påstand om, at der generelt er meget få asylansøgere, forbavsede de fleste medlemmer af delegationen, som sammenlignede med situationen i andre lande, hvor der er mange asylansøgere.

Da en anden parlamentsdelegation aflagde besøg i juni måned, bemærkede disse parlamentsmedlemmer, at opslaget med rettigheder ikke var sat op, og myndighederne havde sagt, at de nødvendige oplysninger kun blev givet, hvis migranterne specifikt bad om dem.

Under en samtale med en gendarm afviste han, at der havde været slagsmål i centret for nylig, og det må derfor formodes, at dørene til toiletterne og vinduerne havde været i stykker længe. Dette bekræftes af en rapport, som en delegation fra det italienske parlament udarbejdede efter et besøg i oktober 2004.

Ifølge parlamentsmedlemmer, som havde besøgt centret på Lampedusa flere gange før, fik medlemmerne af Europa-Parlamentet under dette besøg på centret slet ikke et korrekt billede af de faktiske forhold.

Udkast til program for LIBE-udvalgets besøg i modtagecentret på Lampedusa 15. og 16. september 2005

15. september 2005

Kl. 05.00: Afgang med bus fra Parlamentet til lufthavnen.

Kl. 06.30: Afgang med fly fra Bruxelles til Rom Fiumicino (SN 5015).

Kl. 08.40: Ankomst til Rom Fiumicino.
Modtagelse ved statssekretær Gianpiero D'Alia.

Kl. 10.20: Afgang med fly fra Rom Fiumicino til Lampedusa (LH 2746).

Kl. 11.40: Ankomst til Lampedusa. Modtagelse ved Agrigentos præfekt, Lampedusas borgmester og repræsentanter for det lokale politi.

Kl. 12.00: Briefing i det militære flyvevæsens mødesal og velkomstdrink.

Kl. 13.00: Bus til hotellerne.

Kl. 14.30: Bus fra hotellerne til modtagecentret.

Kl. 15.00: Besøg i modtagecentret på Lampedusa.

Kl. 17.00: Simuleret rednings- og hjælpeaktion med skibe fra kystvagten og fra Guardia di Finanza (militært korps med ansvar for at sikre overholdelse af statens finansielle bestemmelser).

Kl. 18.00: Bus til hotellerne. ***Pressekonference på Hotel El Mosaico del Sol Resort, Via F. Riso.***

Kl. 21.00: Middag afholdt af Indenrigsministeriet.

16. september 2005

Kl. 11.00: Transport fra hotellet til lufthavnen.

Kl. 12.25: Afgang med fly fra Lampedusa til Rom Fiumicino (LH 2747).

Kl. 13.45: Ankomst til Rom Fiumicino.

Kl. 15.15: Afgang med fly fra Rom Fiumicino til Bruxelles (SN 5022).

Kl. 17.30: Ankomst til Bruxelles.
Bus til Europa-Parlamentet.

TJENESTEREJSE TIL LAMPEDUSA - 15.-16. SEPTEMBER 2005

DELTAGERE:

Parlamentsmedlemmer:

Stefano ZAPPALA, næstformand, LIBE, MEP, PPE/DE
Agustin DIAZ DE MERA, MEP, PPE/DE
Patrick GAUBERT, MEP, PPE/DE
Martine ROURE, MEP, PSE
Wolfgang KREISSL-DÖRFLER, MEP, PSE
Jeanine HENNIS-PLASSCHAERT, MEP, ALDE
Jean LAMBERT, MEP, Verts/ALE

Yderligere parlamentsmedlemmer (betaler selv fly og hotel):

Giovanni Claudio FAVA, MEP, PSE
Giusto CATANIA, MEP, GUE/NGL
Mario BORGHEZIO, MEP, IND/DEM
Kathalijne BUITENWEG, MEP, Verts/ALE
Romano Maria LA RUSSA, MEP UEN

Politiske grupper:

Fabrizia PANZETTI, PSE
Annie LEMARCHAL, PSE
Anders RASMUSSEN, ALDE
Jean-Luc ROBERT, Verts/ALE
Chiara TAMBURINI, GUE/NGL

LIBE-sekretariatet:

Cristina CASTAGNOLI
Lena VESTBERG

Tolke:
IT, FR, EN, ES = 4 tolke:
FR - Marie-Claude LAURENT (leder)
IT - Simonetta DIOTALLEVI
EN - Honor Mary DOLAN
ES - Carmen ROMERO